

Talouden tasapainottaminen 2021

Taltr § 8

Valmistelija: talousjohtaja Sari Laine

Valtuusto edellytti vuoden 2019 tuloveroprosentista äänestettäessä, että toimialakohtainen talouden tasapainottamisohjelman laatiminen on aloitettava heti vuoden 2019 alusta ja ulottuttava valtuustokauden loppuun asti. Talouden tasapainottamistoimenpiteiden valmistelu aloitettiin talousarvion 2018 valmistelun yhteydessä ja niiden valmistelua jatkettiin 2019 ja 2020 aikana.

Vuoden 2019 taseen alijäämä oli yhteensä 7,6 milj. euroa ja se kasvoi edellisvuodesta 3,6 milj. euroa. Vuosi 2020 koronavuotena oli hyvin poikkeuksellinen. Taloudellinen tilanne muuttui huomattavasti tuloksen ollessa 7,7 milj. euroa ylijäämäinen. Samalla taseen alijäämä muuntui 136 000 euron ylijäämäksi. Taseen muuttuessa ylijäämäiseksi tasapainottamisvelvoite poistui mutta taseen ollessa niukasti ylijäämäinen riski tasapainottamisvaateesta on suuri. Vuoden 2022 talousarviota laadittaessa on huomioitava, että kyseisen vuoden ja taloussuunnitelmavuosien tulee olla ylijäämäiset.

Koska taloustilanne on muuttunut olennaisesti, on syytä käydä lävitse nykyinen tasapainottamisohjelma ja tehdä mahdollisia korjauksia ohjelmaan. Todettava on myös se, että tasapainottamisohjelma saattaa sisältää riskejä, jotka tulee arvioida uudelleen. Tällainen iso riski on esim sairaanhoitopiirin säästötavoitteissa. Koronaepidemia on muuttanut ja tulee muutamaaan sairaanhoitopiiriin ostopalvelumenoa suuremmaksi koronapandemian poistuttua.

Kuntalain mukaan kuntien ja kuntayhtymien tulevien vuosien taloussuunnitelmien tuloksen tulee olla ylijäämäinen. Arvioitaessa kuntien kykyä suoriutua velvoitteistaan ja palvelutuotannostaan otetaan jatkossa huomioon koko kuntakonsernin taloudellinen tila. Kuntalain 115 §:n mukaan kunnan taseen sisältäessä kattamattomia alijäämiä, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainottamisen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Taloudeltaan alijäämäisen kunnan tulee katkaista alijäämän lisääntyminen enintään neljässä vuodessa laatimalla tasapainossa oleva tai ylijäämäinen taloussuunnitelma. Lainsäädäntöä on tiukennettu siten, että alijäämä tulee kattaa määrääjassa, eikä kattamista voida enää siirtää erillisellä toimenpideohjelmalla katettavaksi taloussuunnitelmavuosien yli. Erillisestä toimenpideohjelmasta on luovuttu ja yksilöidyt

tasapainottamistoimenpiteet hyväksytään jatkossa taloussuunnitelmassa.

Liitteet:

Vuoden 2020 tasapainottamistoimenpiteiden toteutuminen
Vuoden 2021 talousarviossa hyväksytyt talouden tasapainottamistoimenpiteet ja maaliskuun arvio toimenpiteiden toteutumisesta.

Ehdotus: Merkitään asia tiedoksi ja esitetään kaupunginhallitukselle mahdollisten muutosten tekemisestä talouden tasapainottamisohjelmaan.

Käsittely: Talousjohtaja esitteli talouden tasapainottamisohjelman maaliskuun toteutumistilannetta. Keskusteltiin talouden tasapainottamistilannetta. Talouden sopeuttamisohjelman käsittelyn aikana Jarmo Metsänpää ja Esko Lundgren toimittivat kirjallisesti kirjelmän, jonka asiana on Huoli elinympäristövaliokunnan toiminnasta.

Kirjelmä päätöksen liitteenä.

Päätös: Taloustyöryhmä toteaa, että osa toimenpiteistä on kesken tai ei ole toteutunut tai kaipaa lisäselvitystä. Samalla se toteaa, että toteutumattomien toimenpiteiden tilalle pitäisi löytää uusia toimenpiteitä. Toimenpidelistaa käydään palvelualueiden kanssa lävitse talousarviovuoden 2022 kehysneuvotteluissa toukokuussa. Samalla toimenpiteiden toteutumisia korjataan ja päivitetään ajan tasalle. Tasapainottamisohjelman maaliskuun tilanne on kaupunginhallituksen käsittelyssä 3.5.2021. Samalla taloustyöryhmä toteaa taloustyöryhmälle esitetyn kirjelmän vastaanotetuksi.